

staande, na vele klachten van geneeskundigen, in December 1920 door het hoofdbestuur der Nederl. Maatschappij, tot bevordering der Geneeskunst aan den minister van oorlog voorgesteld was het te brengen op *f* 25.— voor een geheelen dag, *f* 15.— voor een halven dag en *f* 5.— voor een huiskeuring. Na een actie gevoerd door de afdeling Alkmaar en omstreken (zie *Nederl. Tijdschrift voor geneeskunde* van 14 en 21 Mei 1921) en na nieuwe pogingen van het hoofdbestuur om verbetering in dit salaris te krijgen, stelde eindelijk in November 1921 de minister van oorlog een uniformtarief voor de militiekeuringen vast van *f* 20.— per zitting en . . . . . *f* 3.— per huiskeuring. Let wel na *negen* jaren kregen de artsen een verbetering, terwijl talrijke ambtenaren reeds lang verhooging van salaris hadden gekregen; en nu, nadat dit verbeterde salaris *twee* jaren genoten is, is men van plan het weer aan de artsen te ontnemen. De artsen zouden nu dubbel werk moeten verrichten en nog bovendien zich een korting van 20 pCt. laten welgevalen en dit alles gedwongen door de wet, want er is geen ontkomen aan; bij weigering staat de gevangenis open.

Mij dunkt, dat de minister van oorlog beter op andere wijze kan bezuinigen dan nu juist op een post, waarvoor zooveel werk moet gedaan worden. Nu geeft de minister van oorlog blijk het werk der artsen zeer gering te schatten en zullen bij eventueel doorvoeren van deze z.g.n. bezuiniging de onaangenaamheden voor alle betrokken partijen zeer groot worden.

Alkmaar, 23 December 1922.

J. H. PAMEIJER.

II.

De stellingen 3 en 4 van ENKLAAR nopen mij tot een protest. Dat een geneeskundige werkelijk in ernst kan beweren, dat men 12 personen in een uur „behoorlijk” kan keuren, hangt, dunkt mij, af, van wat men onder „behoorlijk” verstaat. Die behoorlijkheid hangt niet af van rapporten, waaruit blijkt, dat men per 5 min. een keuring heeft verricht, doch van de resultaten, die deze keuringen opleverden. Zijn deze wel eens statistisch bewerkt en is men er tevreden over? Zeer benieuwd zou ik zijn naar een statistiek, waaruit bleek het percentage van de personen, die goedgekeurd en later wegens lichaamsgebreken werden ontslagen, en van diegenen, die onherstelbaar bleken. Verder een opgave van de kosten, die deze het Rijk veroorzaakt hebben.

Is het mij dan alléén maar overkomen, dat ik z.g. goedgekeurde militairen na enkele maanden weer zag terugkeeren, enkelen zelfs in het eindstadium van tuberculose? Zag ik ook niet eens tot mijn groote verbazing een jongeling goedgekeurd voor de cavallerie. Hij was mooi op weg om te genezen van zijn tuberculeuse pleuritis. Het resultaat behoeft men niet te raden. Ondanks voorafgaande waarschuwing van mij, werd ook een lijder aan epilepsie goedgekeurd. De maanden in het hospitaal doorgebracht na zijn val van een trap bij een epileptisch toeval zullen het rijk ook niet voordeelig geweest zijn en de aanvallen zijn nadien verergerd.

Dat zulke beslissingen voorkomen bij *massakeuring*, verwondert mij niet, maar geven toch nog niet het recht om de stelling van ENKLAAR te huldigen, dat 12 personen per uur behoorlijk gekeurd kunnen worden.

Dat er een strengere selectie noodig zal zijn, geef ik gaarne toe, maar dan toch uit een groep artsen, die er naar streven zorgvuldig te keuren, en geen record trachten te slaan in het aantal der verrichte keuringen.

Bussum, 26 December 1922.

A. J. KRIJGER.

LEVERING VAN KOEPOKSTOF.

Het Genootschap der Koepokinenting te Rotterdam zal van 1 Januari 1923 af uitsluitend koepokstof afleveren aan geneeskundigen gevestigd in de provincie Zuid-Holland.

Rotterdam,
31 December 1922.

Het bestuur,
S. J. HALBERTSMA, *voorzitter*.
A. F. SOER, *directeur-secretaris*.